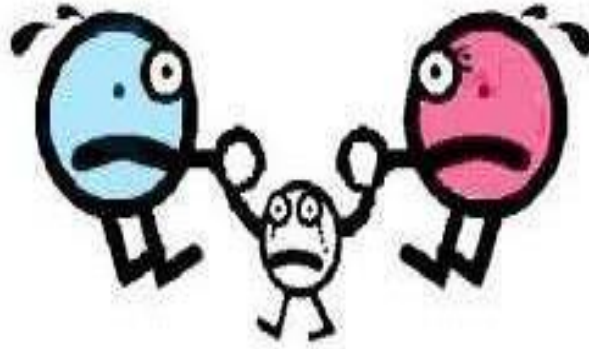


HACI ŐAYESTE-MUSTAFA GÜNEŐ ANAOKULU

REHBERLİK SERVİSİ MART AYI BÜLTENİ-2

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ



“Başınızdan geçenler hep hoş şeyler olursa, cesur bir insan olamazsınız.”

Mary Tyler

Yaşamda problemler sadece ‘ matematik ’ alanında görülmez. Problemler hayatın her alanında vardır. Problemler yaşamın doğal unsurlarından biridir. Yaşam bir dizi problemlerinin zamanında ve uygun yollarla çözülmesini gerektirir.

Çocuklar için de günlük hayatta ebeveynleriyle, akranlarıyla ve diğer bireylerle olan ilişkilerinde tıpkı yetişkinler gibi çeşitli sorunlar yaşayabilir, ilişki kurmakta ve sürdürmekte zorlanabilirler (WebsterStratton ve Lindsay, 1999).

Çocuklar iyi arkadaş olduklarında bile bazen birbirleriyle çatışmaya girerler. Bu çatışmalar, çocukların sosyal problem çözme becerilerini geliştirmeleri için yinelenen fırsatlar sağlar. Çocuklar bu fırsatlar karşısında anlaşmazlıkları önleyen veya çözen stratejiler geliştirir ve bu stratejileri kullanırlar.

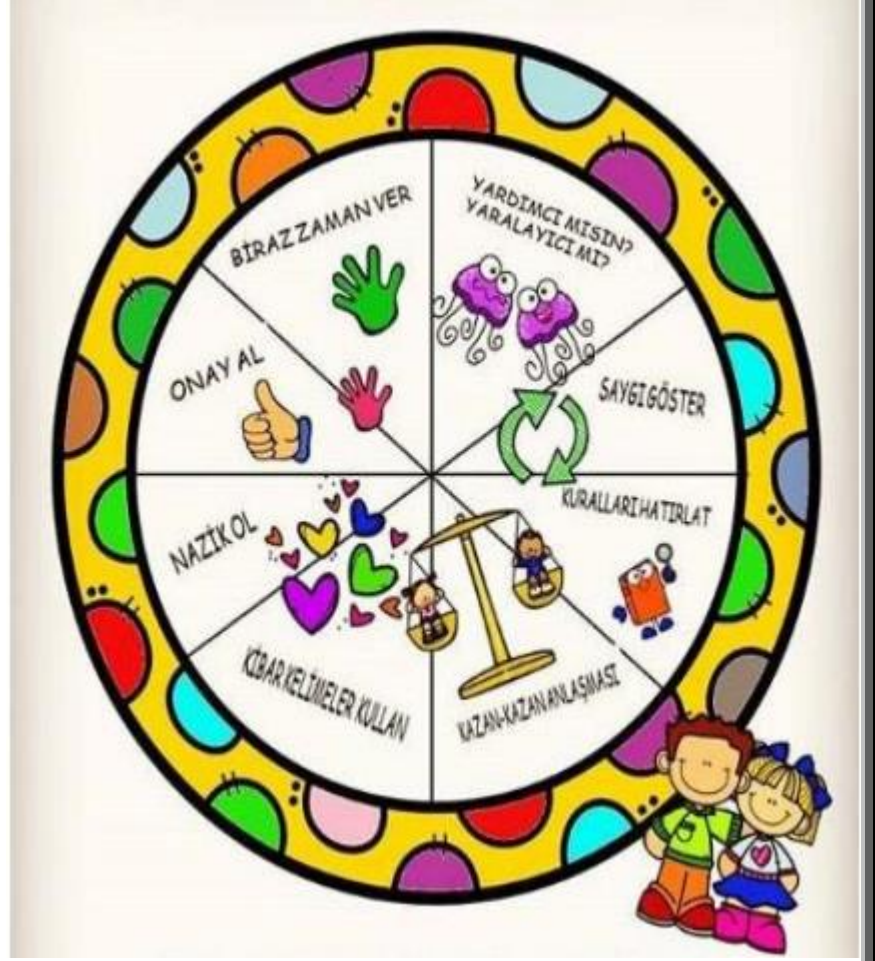
Problem Çözme Aşamaları

Problem çözmek için dört aşamadan geçilmesi gerekir. Bunlar;

- problemi tanıma,
- çözüm yolları üretme,
- çözüm yolları arasından en uygun olanı seçme ve uygulamaya koymadır.

Bazı problemler tamamıyla mantık yoluyla çözülür, bazı problemler duygusal olgunluğu gerektirir. Bazı problemler ise olaylara yeni bir algılama açısından bakmayı gerektirir.

Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda, 4 yaştan itibaren çocukların uygun bir eğitimle problem çözücü düşünme biçimini kazanabileceği belirtilmektedir. Tabii bu eğitimin verilmesi de anne baba tutumlarının çok önemli olduğu unutulmamalıdır. Çocuğun ilk çözümü uyguladığında istediği sonucu elde edemezse diğer çözümleri düşünmesi, denemesi, denemekten vazgeçmemesi ve çözüme kadar motivasyonunu kaybetmemesi için onu cesaretlendirmek çok önemlidir.



İyi ifade edilmiş bir sorun, yarı yarıya çözülmüş demektir

Alexis Carrel

Ufak parçalara ayırabildiğiniz takdirde, en güç olan meseleleri bile kolaylıkla çözebilirsiniz.

Heery Ford

Problem Çözme Becerisinde Ailenin Rolü



Çocuğun tüm gelişim alanlarında olduğu gibi problem çözme becerisinin gelişiminde de ana baba tutumları etkili olmaktadır.

Çocuğun ileri ki yaşamında gerek aile içindeki bireylerle gerek yaşlıları ve diğer insanlarla sağlıklı, doğru ilişkiler kurabilmesi için fırsatların sağlanması ve bunların geliştirilmesi ana babaların tutum ve davranışları ile şekillenir. Çocuk başkalarına karşı nasıl davranacağını, toplumda karşılaştığı zorluklarla başa çıkabilmeyi öğrenmek zorundadır. Bu alanda uygun bir örnek oluşturmanın ve çocuğun toplumsal davranışına şekil vermenin sorumluluğu da aileye düşmektedir.

Bireylerin problem çözme yeteneklerinin gelişmesini sağlayan beceri ve alışkanlıkların kazanılmasında, ailenin önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir. Yapılan araştırmalar, aşırı koruyucu, baskıcı ve disiplinli ebeveyn tutumlarının çocuklarda problem çözme becerilerinin gelişmesini engellediğini, demokratik ebeveyn tutumlarının çocuklarda problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir.

Çocuğun yaşı ilerledikçe ana-babalar her ne kadar arka plana çekilip çocuğun kendi sorununa kendi çözümlerini getirmesi gerektiğine karar verseler de, ona destek olmak gibi çok önemli bir rolleri olduğunu unutmamalıdır.

Çocuğunuzun sorunlarını üstlenmek, onu sorun çıkabilecek ortamlardan korumak veya uzaklaştırmak, ortamı önceden sorunsuz hâle getirmeye çalışmak, sorunu onun adına çözmektir. Ancak bu durum görünürde çocuğu sorundan uzaklaştırırsa da onun farklı sorunlar yaşamasını engellemez ve ileride yaşamında çözemediği birçok sorunla karşılaşmasına neden olur.



Aileler Neler Yapmalı?

Çocuğunuzu bir sorun anında mutlaka dinleyin ve onun ihtiyaçlarını, isteklerini anlamaya çalışın.

- ❖ Çocuğunuza onu anladığınızı belirtin, onun düşüncelerini özetleyerek doğru anlayıp anlamadığınızı ona gösterin.
- ❖ Çocuklarınız bir sorunla karşılaşınca ya çözüm girişiminde bulunur ya şikâyette bulunur ya da problemi yok sayar, üstünde durmaktan kaçınırlar. Çocuklarınızı cesaretlendirerek onların sorunlarını kendilerinin çözmelerine fırsat verebilmelisiniz.
- ❖ Çocuğunuza küçük sorumluluklar verin, böylece onun kendine olan güvenini arttırmış olursunuz. Kendine güveni olan bir çocuk sorunlarla baş ederken daha rahat olacaktır.
- ❖ Çocuğunuza kendi fikirlerini sorun, fikirlerini öğrendikten sonra neden böyle düşündüğünü anlamaya çalışın. Fikirlerini özgürce belirtebilen bir çocuk, sorun çözerken kendi kararlarının önemini anlayabilecek ve kendi kararları ile sorunu çözmeye çalışacaktır.
- ❖ Aile toplantıları yoluyla ve kendi hayatınızda gerçek sorunları nasıl çözdüğünüzü çocuklarınıza göstererek evinizde bir sorun çözme ortamı yaratın. Bu süreçte, çocuklarınız isterlerse bir sorunu tartışma fırsatına sahip olabilirler. Çocuğunuza çeşitli kitaplar okuyun ve kitapta olan karakterlerle ilgili sorular sorun. Örneğin kitaptaki Eğer, sen onun yerinde olsaydın ne yapardın?" diye sorabilirsiniz. Böylece çocuğunuza farklı sorunlar hakkında düşünme fırsatı vermiş olursunuz.
- ❖ Çocuğunuzla beraber beyin fırtınası yaparak çözümler bulmaya çalışın.
- ❖ Bulduğunuz tüm fikirleri not edin (gerçekçi olmayanları bile!!!).
- ❖ Çocuğunuzla birlikte listenizi gözden geçirin ve en uygun çözümü bulun.

SESİMİZİ
YÜKSELTMEYECEĞİZ.

DÜRÜST
OLACAĞIZ

BİRBİRİMİZİN
SÖZÜNÜ
KESMEYECEĞİZ.

BİRBİRİMİZİN
DÜŞÜNCESİNE
SAYGILI OLACAĞIZ.

BİRBİRİMİZİ
SUÇLAMAYACAĞIZ

HER İKİ TARAFIN DA
KABUL EDECEĞİ BİR
ÇÖZÜM YOLU
BULACAĞIZ.



İletişim Kurallarımız

Yararlanılan kaynaklar:

*<http://atasehir.yoederkoteji.com>

*Çocuğunuza Kulak Verin (Aletha Solter)

Ayşe KARA

Okul Psikolojik Danışmanı